

FOTO: THINKSTOCKPHOTOS

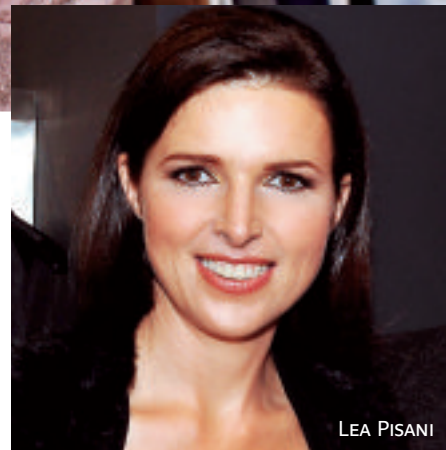
KO OBLAČILO DOBI DRUGO PRILOŽNOST

Lea Levičnik

ZAGOTOVO VAM JE DOBRO ZNANA DILEMA, KO KLJUB POLNI OMARI OBLEK NI TISTE PRAVE, KI BI VAM TISTI HIP USTREZALA. ŽAL JE TAKO, DA ŽENSKE NIKOLI NIMAMO NIČ OBLEČI IN VEDNO POTREBUJEMO KAJ NOVEGA. TRENDI SE SPREMINJAJO IN VSAKO SEZONO SO KROJI ZANIMIVO DRUGAČNI, BARVE PA ZA MALENKOST ODPRAJAJO OD PREJŠNJIH. IN ŠE ENO TEŽAVO IMAMO ŽENSKE – ZELO RADE NAKUPUJEMO. NEKATERE ZATO, KER NAM TO PREDSTAVLJA SPROSTITIV, DRUGE, KER SI ŽELIMO VEDNO BITI OBLEČENE PO ZADNJI MODI. SEVEDA SO TUDI DAME, KI KUPUJEJO ZATO, KER PAČ MORAJO IMETI TO, KAR SO NEKJE VIDELE, IN SI TO ENOSTAVNO LAHKO PRIVOŠČIJO. ZAGOTOVO PA VELIKO ŽENSK NAKUPUJE IMPULZIVNO IN SI NE PRIPRAVI NAČRTA ZA NAKUP.

Sledenje modnim trendom danes ne zahteva zelo veliko denarja, saj znane globalne blagovne znamke ponujajo modne kose tudi že po dostopnejših cenah. »Ni pa vse v modi. Sama delam s strankami, ki želijo oblikovati svoj slog, torej upoštevajo modo, a ji ne sledijo slepo. Želijo imeti usklajeno garderobo brez napačnih nakupov. Iščejo kose, ki postanejo del njih

in jih tudi ponosijo. Tem strankam pravim, da so eko,« nam je povedala **Lea Pisani**, svetovalka za kulturo oblačenja, in razložila: »Če kupimo obleko, ki jo dolgo nosimo, ne obremenjujemo okolja, ne podpiramo hitre proizvodnje umetnih ali naravnih tkanin, ki so bile sporno izdelane. Ko oblačilo iz kakovostne naravne tkanine ponosimo, tudi v okolju hitro razpade.«

LEA PISANI

ŽENSKE PREMALO ČISTIMO OMARE

Zanimiv je tudi podatek, ki pove, da nam v omari leži kar sedemdeset odstotkov oblačil, ki jih ne nosimo. Po mnenju Pisanijeve imamo ženske problem predvsem s tem, da ne kupujemo v kompletu in ne čistimo redno svoje garderobe. »Cilj vsake ženske bi moral biti, da nikoli več ne bi slišale naslednjih besed iz moških ust: 'Kako nimaš nič obleči, saj imaš polno omaro',« je povedala Lea Pisani. Seveda je moškim precej lažje, saj sami tovrstnih težav s prepolno garderobno omaro nimajo. V nasprotju z ženskami nimajo težav istovetenja z drugimi. Ravno tako so bolj naravni in racionalni. »Vedo, kaj jim pristaja, pravilno nakupujejo in

KAJ JE VINTAGE MODA

V osnovi vintage moda iz nekega obdobja po nekaterih definicijah pomeni kose, ki so bili narejeni do leta 1980 (od zgodnjih 20. let naprej). Vintage pomeni izbran stil minulih obdobij, oblačila odlikujejo kakovost, ugodna cena, izbran slog. Nekateri zbirateljice zato iščejo take kose za svoje zbirke, druge zato, ker obožujejo ta slog. Nekateri redki izbrani kosi so zato tudi bolj cenjeni in dražji.

posledično niso tako slabi potrošniki kot ženske. Nasploh se znajo s svojo podobo bolj prilagajati različnim priložnostim kot ženske,« meni svetovalka za kulturo oblačenja.

NAJVEČ ZGREŠENIH NAKUPOV PREK SPLETA

Najbolje, kar lahko naredimo, je to, da pred sezono pregledamo omaro in si pripravimo različne kombinacije. »Pametno nakupimo manjkajoče kose, ki jih bomo lahko kombinirale z obstoječimi. Morda tudi kak zanimiv dodatek, ki bo popestril garderobo. Ženske največkrat zgrešeno nakupujemo po internetu, pogosto tudi, ko je blago znižano in ga pač zato kupimo. Potem pa nam to ne pristaja ali pa kosa ne moremo z ničemer kombinirati. In ga nikoli ne oblečemo. Ženske k nam zaradi zgrešenih nakupov prinesejo različne kose, največkrat obleke. To so obleke v vrednosti do 250 evrov,« pa nam je povedala **Klavdija Novak**, ki ima v Mariboru trgovino z imenom Trgovinica SeCond HanD.

Zadregre pri kupovanju rabljenih oblačil je v zadnjih letih vedno manj. Nekaj je zagotovo prispeval korak naprej na področju klene slovenske zadržanosti, na drugi strani pa je recesija pokazala svoje zobe. »Je pa res, da dame vedno pogosteje razmišljajo o tem, da bi obleke prinesle k nam. Najpogosteje gre za ženske, ki imajo boljša oblačila, ki so jih bodisi enkrat oblekle bodisi gre za res edinstvene kose višjih cenovnih razredov, ki jih enostavno ne želijo podariti. V naši trgovini blago sprejemamo v komisijsko podajo, morda kakšne kose tudi odkupim, če že vnaprej vem, kateri stranki ponuditi kak kos. Mislim pa, da v Sloveniji v večini tovrstnih trgovin dobivajo blago iz tujine, gre za množično prodajo, in ga ne sprejemajo v prodajo,« je povedala Novakova, ki v komisijsko prodajo sprejema oblikovalska rabljena oblačila, oblačila blagovnih znamk srednjega cenovnega razreda, ekstravagantne kose ali preprosto posebne kose, ki odražajo

drugačnost. Stranka lahko dizajnerska oblačila v njeni trgovinici kupi tudi do 90 odstotkov ceneje. Cena je v osnovi vsaj 50 odstotkov nižja od novega kosa, pa čeprav včasih kakšnega kosa, ki ga prodajajo, ni nihče nikoli oblekel ali ga je lastnik oblekel le enkrat. »Z vidika cene se to splača, vendar pa stranke prihajajo po takšne kose tudi zato, ker veliko takšnih drugih v Sloveniji ni mogoče dobiti,« je še povedala sogovornica.

ZABAVNA DRUŽENJA IN IZMENJAVA OBLAČIL

Zmotno je predvsem mnenje, da se v trgovinah z oblačili iz druge roke oblačijo ljudje, ki nimajo denarja. »Naše stranke so predvsem tisti ljudje, ki si želijo imeti posebna ali oblikovalska oblačila po ugodnih cenah. Druge so take, ki veliko nakupujejo in se hitro naveličajo svoje garderobe. Slednje kupijo pri nas oblekico in jo imajo nekajkrat oblečeno, jo spet dajo v prodajo in si privoščijo drugo. V večini so to stranke, ki nimajo predsodkov z nošenjem nošenih oblačil, ali take, ki so jih skozi dobro nakupno izkušnjo pri nas izgubile. Rekla bi da je struktura strank zelo raznolika, od študentk do delovnih žensk, tudi 'zbirateljic' z višjimi prihodki, ki veliko potujejo. Stranke si pri nas želijo tudi osebnega svetovanja in kombiniranja, saj so tako bolj suverene,« je povedala Novakova, ki svoje stranke v veliki meri pridobiva predvsem s promocijo od ust do ust.

Sogovornici sta pred kratkim pripravili prijetno druženje dam z namenom osvežitve spomladanske kolekcije s pomočjo oblačil iz druge roke po principu izmenjave (»swapping«). Odziv je bil dober, saj sta dogodek oblikovali po vzoru tovrstnih dogodkov v tujini. »Pravilnik je bil zelo natančen, zahteve kar precej visoke. Res sva dobili stranke z zelo kakovostnimi oblačili in dodatki, praktično neuporabljenimi, večina je imela še etiketo. Dogodek bova ponovili v Mariboru, morda tudi še kje drugje v

Sloveniji. Mislim, da ima tako oblikovan dogodek lepo prihodnost, saj da ženska za oblačilo iz druge roke, ki bi ga sicer zelo drago plačala v trgovini, zelo malo denarja, če pa kos zamenja, praktično ni izgubila ničesar,« nam je o dogodku povedala njegova pobudnica **Lea Pisani**, ki tudi sama tu pa tam najde kakšen kos garderobe v trgovincah z oblačili iz druge roke. »Doma imam čudovito usnjeno torbico, ki sem jo dobila na dogodku, ki sem ga priredila jeseni v svojem studiu, to je bil dan odprtih vrat. Večerni dogodek pa se je imenoval Ko torbica zamenja lastnico. Bile smo navdušene, saj smo si lahko izmenjale čudovite torbice kakovostnih blagovnih znamk.« Možnosti v tovrstni ponudbi je še ogromno. Trgovinice z rabljenim blagom so v večini specializirane in kot take tudi obstanejo, zato so možnosti to razširiti tudi na druga področja. »Predvsem pa verjamem v širitev te dejavnosti in obstoj tudi zaradi tega, ker si ljudje v teh kriznih okoliščinah lažje privoščimo želeno, če je to ugodno in ceneje. Potencial obstaja tudi zaradi tega, ker ljudje vedno bolj zaznavamo pomembnost okolja. Delati pa moramo za ozaveščanje ljudi in razbijanje predsodkov, ki v Sloveniji verjetno zaradi majhnosti trga še obstajajo,« je povedala Novakova. Oblačilom iz druge roke so naklonjeni tudi evropski trendi. Zanimivo je, da v sosednji Avstriji najpremožnejši ljudje kupujejo rabljeno blago prav zaradi okoljske ozaveščenosti. Tudi nekatere hollywoodske zvezdnice prisegajo na nošeno blago. »To mi je povedala naša stranka, ki je menda v neki londonski trgovini z rabljenimi oblačili srečala **Julio Roberts**. Zato tudi sama poleg ugodnega nakupovanja ozaveščam ženske s tem vidikom. Blago mora krožiti. To je tudi razlog za to, da smo dodatno začeli organizacijo izmenjave oblačil. Tudi na tak način bi ženskam radi sporočili, da je nakupovanje lahko zabavno še drugače, tako so lahko urejene in hkrati okolju prijazne,« je ob koncu pogovora povedala **Klavdija Novak**.

KLAVDIJA NOVAK